

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr U2025/01126

Remissvar

Promemoria U2025/01126

Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter

Sophiahemmet Högskola uppskattar möjligheten att få inkomma med yttrande över rubricerad remiss. Sophiahemmet Högskola är positiva till ambitionen med förslagen om att skapa en förutsägbar och enhetlig reglering för antagning och yrkeslegitimation. Vi efterlyser dock en beskrivning av problemets omfattning och de förväntade effekterna av ett genomförande. Det är en naturlig tanke att personer som inte kommer kunna anställas inom ett yrke inte heller bör antas till en utbildning i yrket. Vi ifrågasätter dock om förslaget är proportionerligt i förhållande till en förväntad effekt.

Det är mycket positivt att förslaget tydligt beskriver ett likvärdigt genomförande hos utbildningsanordnare, statliga såväl som enskilda. En utökad belastningskontroll vid antagning till högre utbildning har en välmotiverad grund, men Sophiahemmet Högskola ser potentiella problem och utmaningar med det praktiska genomförandet.

Belastningsregisterkontroll vid antagning till vårdutbildningar

Sophiahemmet Högskola, som utbildar framtida yrkesverksamma inom vårdsektorn, ser försiktigt positivt på att införa belastningsregisterkontroll för studenter som antas till vårdutbildningar. Vi är angelägna om att vi i Sverige har ett samordnat antagningssystem till högskolan som styrs av universitets- och högskolesektorn så som ansvariga för antagningen. Det är därför viktigt att genomförandet sker med en realistisk tidsplan där Universitets- och högskolerådet (UHR), Polismyndigheten och universitets- och högskolesektorn ges tillräckliga resurser och tid att utveckla de processer och tekniska lösningar som krävs.

Vi ser stora praktiska utmaningar med att hantera reservantagning och sena antagningar, som ofta innebär manuella processer på respektive lärosäte. Om dessa processer inte är förberedda för att inkludera registerkontrollen, kommer det sannolikt leda till förseningar och administrativa problem.

En annan fråga rör hur kontinuerlig kontroll ska ske och om en reglering av detta skulle vara önskvärd. En belastningsregisterkontroll vid antagning ger en ögonblicksbild. De akademiska utbildningarna inom vård, medicin och pedagogik är 3-6 år långa och mycket kan hända under denna tid.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis stödjer vi förslagets grundläggande ambition i behovet av att trygga utbildningsmiljöer, särskilt inom vårdutbildningar, där patient- och personalsäkerhet är av yttersta vikt. De förslag som lämnas i promemorian adresserar viktiga frågor, men vi anser att flera delar behöver utredas vidare och säkerställas innan beslut om genomförande kan fattas.

Införandet av belastningsregisterkontroll för studenter väcker rättssäkerhetsmässiga, men fram för allt tekniska och praktiska frågor som kräver ytterligare analys. Det är särskilt viktigt att säkerställa att genomförandet inte leder till rättsosäkra situationer eller oproportionerlig administrativ belastning för lärosätena.

Förslaget om avskiljande av studenter adresserar statliga lärosäten. Men Sophiahemmet Högskola kommer följa detta som praxis och lämnar därför en kommentar till förslaget. Förslaget om en ny grund för avskiljande av studenter bör behandlas med stor försiktighet. Det är avgörande att de kriterier som ligger till grund för bedömning av säkerhetsrisker är tydliga, rättssäkra och likvärdiga mellan lärosäten. Här efterfrågar vi fortsatt dialog och vägledning.

Vi tillstyrker därför inte förbehållslöst promemorians förslag i dess nuvarande utformning, utan ser ett behov av vidare beredning för att säkerställa att eventuella förändringar kan införas på ett rättssäkert, transparent och praktiskt genomförbart sätt.

I detta ärende har Förvaltningschef Mårten Jansson och Studieadministrativ chef Sara Johansson varit föredragande till rektor Mia von Euler.

Stockholm den 14 augusti 2025

Mia von Euler
Rektor
Sophiahemmet Högskola